La literatura catalana del s. XIX:

Àngel Guimerà, *Mar i cel*

El meu nom i cognoms: Denis Monfort

Nom i cognoms dels membres del grup al qual pertanys: Marti Gaztambide, Badr Hantari

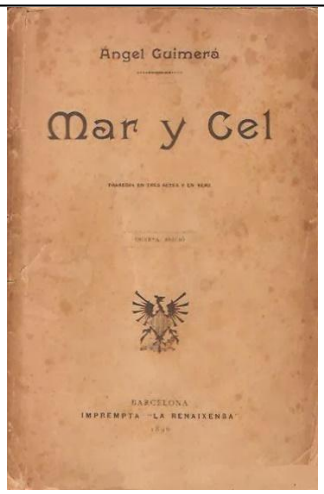

Denis Monfort, badar Hantari, Marti gaztambide

LA LITERATURA CATALANA DEL SEGLE XIX: LA RENAIXENÇA

INTRODUCCIÓ

La publicació de l'oda *La Pàtria*, de Bonaventura Carles Aribau, l'any 1833, és considerada l'inici de la Renaixença. En ple s. XIX Aribau viu com una mena d'exili la seva destinació laboral a Madrid i busca la llengua com a element que li permet connectar-se amb Catalunya. En una visió romàntica, la llengua esdevenia com el principal vehicle d'expressió i de modelatge de la personalitat col·lectiva.

Un dels autors de la Renaixença per excel·lència és Àngel Guimerà, dramaturg nascut a les Canàries però amb una actitud compromesa amb el catalanisme polític. Les seves obres presenten personatges d'origen incert, mestissos, i també situacions que enfronten o relacionen personatges d'ètnies diferents. Destaquen *Mar i cel*, *La filla del mar* i *Terra baixa*, sempre a la recerca de valors autèntics, com l'amor sincer i l'alliberament personal.

Esta foto de Autor desconocido está bajo licencia CC BY-SA-NC

ÀNGEL GUIMERÀ, AUTOR DE *MAR I CEL*

Treballarem un escriptor concret, Àngel Guimerà, i una obra concreta, *Mar i cel*, obra de teatre de la Renaixença amb trets romàntics que té com a eixos alguns trets com l'amor, la guerra o la revolució.

QUINES ACTIVITATS FAREM? Algunes són individuals, d'altres en grups: mínim de dos persones i un màxim de 4.

1 INDIVIDUA Farem una línia del temps en la qual cal fer una repassada dels temes d'història de la literatura catalana, és a dir, les seues etapes. Cal dir el principi i el final de cada etapa, algunes característiques de cada època i obres i autors més importants de cada etapa.

El següent enllaç us servirà per fer la línia del temps però heu d'ampliar-ho amb el que us escrivim en acabat de l'enllaç: https://es.slideshare.net/guestf610e697/presentaci-quadre-cronolgic-lit-cat

- Comencem per la literatura medieval en general (Ramon Llull, les quatre grans cròniques, Bernat Metge, la novel.la cavalleresca i *Tirant lo Blanc*, la poesia trobadoresca i Ausiàs March).
- La literatura catalana moderna (la literatura del Renaixement, el Barroc i el Neoclassicisme).
- La literatura catalana del s. XIX: Renaixença (Jacint Verdaguer, Àngel Guimerà, Narcís Oller) i Modernisme (Joan Maragall, Víctor Català, Raimon Casellas, Prudenci Bertrana, Josep Pous i Pagès, Joan Puig i Ferreter, Santiago Rusiñol) (més informació al teu llibre de text).
- El Noucentisme: Eugeni d'Ors, Josep Carner, l'Escola Mallorquina (més informació al teu llibre de text).
- Les avantguardes: el Futurisme amb Joan Salvat-Papasseit, el Surrealisme amb J.V. Foix (més informació al teu llibre de text) (més informació al teu llibre de text).
- La literatura dels anys 20 i 30 del s. XX: Miquel Llor, Carles Soldevila, Josep Maria de Sagarra, Carles Riba, Josep Pla (més informació al teu llibre de text).
- La literatura de la guerra, l'exili i la postguerra: Pere Quart, Agustí Bartra, Salvador Espriu, Joan Vinyoli, Pere Calders (més informació al teu llibre de text).

Quins programes podem fer servir per realitzar les línies del temps?

- TIMELINE
- TIMETOAST
- TIKI TOKI
- SUTORI

Escriviu en aquest requadre l'enllaç de la vostra creació

LÍNIA DEL TEMPS DE LA HISTÒRIA DE LA LITERATURA:

2 INDIVID Fareu un mapa mental d'Àngel Guimerà. Feu endinseu en

seua biografia, des del naixement fins a la seua mort, tot explicant les característiques i obres més essencials de la seua producció literària i la seua vida personal. A l'enllaç https://www.escriptors.cat/autors/guimeraa/biografia-angel-guimera trobareu informació sobre la vida i obra d'Àngel Guimerà.

Podeu fer-ho en qualsevol programa informàtic o a mà (aleshores en un DINA4).

- Angel Guimerà va neixer el 6 de maig de 1845 a Santa Cruz de Tenerife, Illes Canaries
- Va mudar-se a Catalunya i es va haver d'integrar en un món completament nou per ell, en un lloc amb un clima, una llengua i una cultura diferent,
- Va adquirir amb facilitat la nova identitat catalana, fins al punt de convertir-se en un referent de la literatura catalana
- Àngel Guimerà participà i va guanyar els Jocs Florals el 1877, a més de publicar el seu propi diari durant molts anys: La Renaixensa.
- Àngel Guimerà va esfriure moltes obres, sent majoritàriament drames, sent la més famosa Mar i Cel.
- A partir de 1890 es va dedicar més al teatre, creant obres com Terra Baixa.
- El 1904 va estar a punt de guanyar el Premi Nobel de Literatura
- Va morir el 18 de juliol de 1924 a Barcelona.

3 GRU L'obra d'Àngel Guimerà, *Mar i cel*, és una de les més aconseguides. Respon les següents preguntes. Trobareu la informació en qualsevol enllaç de la Viquipèdia com també en el vostre llibre de classe. **Recordeu: les vostres paraules són de creació pròpia; copiar i enganxar, és plagi!**

1. Escriviu-ne la sinopsi, és a dir, el resum de manera breu. La xarxa està plena de resums, no es valorarà els que es copien. Per tant, ho heu de fer amb les vostres paraules.

Mar i cel es una obra teatral escrita per Àngel Guimerà, la qual va ser estrenada el mateis any amb gran èxit de públic. Es tracta d'una tragedia romantica escrita durant la primera etapa de la seva produccio damàtica.
L'accio de Mar i cel se situa a la cambra d'un vaixell de corsaris, que navega per alta mar, durant la primera meitat del segle XVII. Esta dividida en tres actes, l'obra explica l'amor imposible entre un pirata musulma que es deia Saïd, i una noia cristiana que es deia Blanca..
De fet tota l'accio dramatica dde l'obra es concreta i evoluciona al voltant de Saïd i Blanca que son els personatges principals que representen a dos mons enfrontats.

1. Quins temes tracta?

Tracta sobre el amor, la religió i la història.

2. Qui en són els protagonistes? Com es diuen? Com es caracteritzen? Utilitzeu exemples de la lectura a mode de justificació de com són.

Els protagonistes són en Saïd que es el capità del vaixell musulmà, Blanca que es la noia cristiana, Carles que és el pare de la Blanca, Ferran el cosí de la Blanca, Hassen millor amic del Saïd, Malek i Joanot que son membres de la tripulació.

3. En quin temps i en quin lloc se situa la història?

En situa l'any 1629 en un vaixell pirata

4. En quants actes s'estructura l'obra *Mar i Cel*? Digueu quants són i feu un breu resum de l'argument de cadascun d'ells.

L'obra s'estructura en 3 actes: el acte primer, el acte segon i el acte tercer. En el acte primer s'ens presenta els protagonistes i com en Saïd i la Blanca estableixen les primeres converses. En el segona acte, Saïd i la Blanca es comencen a atreure de forma no directa i s'adonen del amor impossible que els separa. Saïd es posa gelós perque creu que la Blanca l'ha traït per parlar de forma sensual amb el Ferran. En el tercer acte, Blanca i Saíd es comencen a estimar, i es confronten amb el Carles, pare de la Blanca. Ple d'odi i fanatisme religiós, dispara al Saïd amb la intenció de matar-lo pero sense voler dispara la seva filla.

5- Observeu el canvi que es produeix al llarg de l'obra en la imatge que tenen els personatges principals l'un de l'altre. Quins eren els seus prejudicis i d'on creus que provenien? Quins són els esdeveniments que els han fet canviar?

Eren d'una religió diferent i que en la epoca estaven enemistades. Es van enamorar i van canviar de opinió.

5. Creuieu que l'obra és un bon exemple de la literatura del romanticisme? Raona

i justifica la teva resposta. Busqueu el concepte de Romanticisme, us ajudarà.

És mostra molt la cultura i els sentiments, cosa que representa totalment el romanticisme.

6. El final de Mar i Cel és un final tràgic. De ben segur que us sona haver vist un desenllaç similar en altres obres. Feu una mica de recerca i expliqueu dos casos d'obres (no cal que siguin literàries) on puguem veure un final semblant.

Per exemple, en la pel·licula Infinity War, el villà Thanos acaba aniquilant la meitat de l'univers i es molt estrany, perque normalment en les pelicules de superherois sempre guanya el heroi o el bo. També en el videojoc The Last of Us 2, hi ha una batalla final inesperada en que les dos protagonistes protagonitzen una batalla a mort on s'arrquen dits, mans i ulls.

4 Dagoll Dagom és una companyia de teatre que, entre altres obres, ha posat a escena *Mar i cel* en format musical. Busqueu, de manera breu, informació sobre aquesta companyia: història, direcció artística, representacions teatrals més emblemàtiques, etc

Dagoll Dagom és una companyia de teatre catalana creada l'any 1974 pel director i poeta Joan Ollé. Actualment està dirigida per Joan Lluís Bozzo,Rosa cisquella i Miquel Periel

Direcció Artística **Antics i nous:**

Obres Més emblemàtiques: Jo era un tonto i el que he vist m'ha fet dos tontos (1974) ,No parlare a classe (1977), Antaviana (1978), Nit de sant joan (1981), Glups (1983), Mikado (1986), Quarteto de Cinque (1987) Mar i Cel (1988), Flor de nit (1992), Historietes (1993), Oh,Europa! (1993, T'odio amor meu (1995), Oh,Espanya! (1996), Pigamalión (1997),Els pirates (1997), Els pirates de penzance (1997), La memòria dels cargols (1998), Cacao (2000), Psico Express (2001), Poe (2002), La perritxola (2003), Boscos Endings(2007), ALoma (2008), La Sagrada Familia(2010), Cop de rock (2011), La familia Reial (2012), super 3 el músical (2013)

Dagoll Dagom ha representat Mar i Cel 3 vegades:
2014,2004 i a l'any 1988

5 GRU Busqueu pel cercador les dues cançons més famoses del musical que Dagoll Dagom va fer de *Mar i cel*. Pistes: una és la més emblemàtica, la canten tots els pirates i es desenvolupa en tot el vaixell (a l'escenari hi havia un vaixell mida real). L'altra cançó és de ritme més lent, on intervenen només els protagonistes i es troben en una situació melancòlica.

Un cop endevinades, escolteu-les bé perquè haureu d'escriure els passatges de la lletra on es vegi:

Nom de la cançó 1:		
	Lletra	Què ens pretén explicar?
Amor		Ens parla sobre el amor prohibit

Revolució		Ens parla
Guerra		Ens parla sobre la guerra i les seves consequencies

Nom de la cançó 2:		
	Lletra	Què ens pretén explicar?
Amor		
Revolució		
Guerra		

6 GRUP / Llegeix un fragment d'aquesta obra a la pàgina 23 del teu llibre de text. No us oblideu de llegir la informació inicial, molt il·lustrativa. **En podríeu fer una representació a classe? A veure si sou capaços de mostrar els vostres dots interpretatius!**